

Václavem Havlem podepsaná Smlouva o přátelství a spolupráci s Ruskem, kterou někteří lokální a vládní Čeští činitelé schválně ignorují a porušují

- CZ24 News | 20. května 2020

Schválený 26. 8. 1993 **Účinný od** 5. 3. 1996 **do** 31. 12. 9999

99/1996 Sb. SDĚLENÍ Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 26. srpna 1993 byla v Praze podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Ruskou federací o přátelských vztazích a spolupráci. Se Smlouvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky ji ratifikoval. Ratifikační listiny byly vyměněny v Moskvě dne 5. března 1996. **Smlouva na základě svého článku 26 vstoupila v platnost dnem 5. března 1996.** Tímto dnem ukončila platnost Smlouva o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik ze dne 6. května 1970, vyhlášená pod č. 67/1970 Sb. České znění Smlouvy se vyhláší současně. SMLOUVA mezi Českou republikou a Ruskou federací o přátelských vztazích a spolupráci Česká republika a Ruská federace (dále jen "Smluvní strany"),

navazující na tradiční vztahy přátelství mezi národy obou států,

přihlížejíce ke skutečnosti, že Česká republika je nástupnickým státem České a Slovenské Federativní Republiky a Ruská federace je státem — pokračovatelem Svazu sovětských socialistických republik,

vycházejíce z hlubokých politických a hospodářských přeměn v obou státech, v Evropě a ve světě,

přesvědčeny o tom, že vzájemná úcta a spolupráce mezi oběma státy odpovídá zájmům národů České republiky a Ruské federace a slouží upevňování míru, bezpečnosti a spolupráce v Evropě, vytvoření kvalitativně nových vztahů založených na rovnosti,

považující územní celistvost a neporušitelnost hranic všech států za neoddělitelnou součást nového mírového uspořádání v Evropě,

řídíce se pravidly mezinárodního práva, především zásadami Charty Organizace spojených národů, a jednající v souladu se závazky přijatými v rámci Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, Pařížskou chartou pro novou Evropu, napomáhající k přeměně Evropy v kontinent míru, bezpečnosti, demokracie a blahobytu,

zdůrazňující význam bezvýhradné úcty k lidským právům a základním svobodám a k zásadám demokracie, humanismu a právního státu,

přejíce si definitivně skoncovat s totalitní minulostí spojenou s nepřipustným použitím síly proti Československu v roce 1968 a s dalším neospravedlnitelným setrváním sovětských vojsk na československém území, jehož materiální důsledky jsou řešeny příslušnou dohodou z 1. dubna 1992,

navazující na zásady společné československo-ruské Deklarace o zásadách vzájemných vztahů a spolupráce ze 14. května 1991,

dohodly se takto:

Čl.1 Smluvní strany budou rozvíjet svoje vztahy jako spřátelené státy. Budou se důsledně řídit zásadami svrchované rovnosti, nepoužití síly nebo hrozby silou, neporušitelnosti hranic a územní celistvosti, mírového řešení sporů, nevměšování do vnitřních záležitostí, respektování lidských práv a základních svobod, rovnoprávnosti a práva národů na sebeurčení, plnění závazků podle mezinárodního práva v dobré víře. Budou uskutečňovat přátelskou spolupráci v duchu vzájemné úcty, porozumění, partnerství a vzájemných hospodářských výhod.

Čl.2 Smluvní strany budou bezvýhradně respektovat svrchovanost a územní celistvost druhé Smluvní strany.

Čl.3 Smluvní strany se zavazují řešit všechny spory, které by mohly vzniknout mezi nimi, výlučně mírovými prostředky. Zdrží se hrozby silou nebo použití síly proti územní celistvosti a nezávislosti druhé Smluvní strany, jakož i jakéhokoliv jiného jednání neslučitelného s cíli a zásadami Charty Organizace spojených národů, Závěrečného aktu a dalších dokumentů Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě.

Čl.4 Smluvní strany potvrzují, že bezpečnost je nedílná a že jejich bezpečnost je nerozlučně spjata s bezpečností všech účastnických států Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě. Budou všestranně napomáhat posilování bezpečnosti a rozvoje spolupráce v Evropě s cílem vytvořit účinný celoevropský bezpečnostní systém. Za tím účelem budou podporovat zřizování a činnost stálých institucí a orgánů Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě a všemožně napomáhat vytváření jednotného celoevropského prostoru ve všech jeho dimenzích.

Čl.5 Smluvní strany budou pořádat pravidelné konzultace na různých úrovních s cílem zabezpečit další rozvoj a prohloubení svých dvoustranných vztahů a výměny názorů na mezinárodní otázky. Setkání na nejvyšší úrovni se uskuteční podle potřeby a účelnosti zpravidla jednou ročně. Ministři zahraničních věcí budou pořádat pravidelné konzultace o otázkách společného zájmu. Předpokládají se pravidelná setkání vedoucích představitelů ostatních ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy obou Smluvních stran.

Čl.6 Konzultace se bezodkladně uskuteční na žádost jedné ze Smluvních stran, která má za to, že by mohly být ohroženy její bezpečnostní zájmy. Obě smluvní strany budou usilovat o dosažení shody o opatřeních vhodných k překonání vzniklé situace. Dojde-li podle názoru jedné ze Smluvních stran k ohrožení míru nebo vzniku mezinárodního napětí, budou se vzájemně informovat o možných způsobech urovnání sporu a stabilizaci situace.

Čl.7 Smluvní strany budou aktivně napomáhat procesu jaderného, chemického, bakteriologického, tak i konvenčního odzbrojení, dalšímu snižování ozbrojených sil a výzbroje v Evropě, posílení opatření důvěry a bezpečnosti na dvoustranném a mnohostranném základě, jakož i zřizování stálých struktur celoevropské bezpečnosti. Budou přispívat k tomu, aby byly cestou závazných a účinně kontrolovatelných dohod sníženy stavy ozbrojených sil a výzbroje na úroveň dostatečnou pouze pro obranu. Smluvní strany budou spolupracovat v zájmu prohloubení důvěry a bezpečnosti a za tím účelem budou rozvíjet vzájemně výhodnou spolupráci a kontakty ve vojenské oblasti.

Čl.8 Smluvní strany budou prohlubovat svou spolupráci v rámci mezinárodních organizací a institucí, zejména evropských. Budou si navzájem pomáhat při rozvíjení spolupráce s mezinárodními organizacemi a institucemi, jichž je jedna ze Smluvních stran členem.

Čl.9 Smluvní strany budou vytvářet příznivé podmínky pro přímé styky a spolupráci na úrovni republik, oblastí a jiných samosprávných územních celků, měst a obcí ve všech otázkách náležejících do jejich kompetence. Zvláštní pozornost budou věnovat rozšíření styků mezi parlamenty. Smluvní strany budou napomáhat rozvoji styků mezi lidmi, politickými stranami a hnutími, odbory, církvemi, náboženskými, sportovními, turistickými a jinými svazy a spolky. Výměna mládeže bude požívat všestranné podpory obou Smluvních stran. Smluvní strany budou podporovat úsilí směřující k hlubšímu vzájemnému poznání a porozumění a k překonávání různých předsudků.

Čl.10 Smluvní strany se budou podle svých možností podílet na vytváření a udržování příznivých

podmínek pro hospodářský a sociální rozvoj v Evropě a přispívat k překonávání rozdělení Evropy i v ekonomické oblasti.

Čl.11 Smluvní strany budou napomáhat rozvíjení vzájemně výhodné hospodářské a obchodní spolupráce. Smluvní strany budou v souladu se svým právním řádem a mezinárodními smlouvami, jichž jsou stranami, vytvářet příznivé ekonomické, finanční a právní podmínky pro podnikatelskou a jinou hospodářskou činnost včetně vzájemné podpory a ochrany investic a nebudou ve vzájemné hospodářské spolupráci přijímat diskriminační opatření.

Čl.12 Smluvní strany budou napomáhat vytváření patřičných podmínek pro účinnou spolupráci v oblasti základní a aplikované vědy, moderní techniky a technologie.

Čl.13 Smluvní strany budou spolupracovat v oblasti dopravy a dalších komunikačních systémů, včetně zlepšení tranzitního spojení. Budou rozvíjet spolupráci v oblasti počítačového zpracování dat, jakož i rozšiřovat, zlepšovat a sladovat telekomunikační spojení a poštovní službu.

Čl.14 Smluvní strany budou rozšiřovat spolupráci v oblasti ochrany a zlepšení stavu životního prostředí, předcházení dálkového znečišťování, racionálního a úsporného využívání přírodních zdrojů, rozšiřování ekologicky čistých výrob a provádění vysoce účinných opatření k ochraně a obnově přírody. Budou usilovat o rozvíjení koordinovaných strategií mezinárodní a regionální ochrany životního prostředí, která si klade za cíl trvale udržitelný rozvoj v celé Evropě.

Čl.15 Smluvní strany si budou poskytovat pomoc při předcházení katastrofám a při odstraňování následků živelních pohrom a závažných havárií. Čl.16 Smluvní strany přijmou nezbytná opatření k posílení spolupráce v oblasti energetiky s využitím úsporných technologií.

Čl.17 Smluvní strany budou rozvíjet spolupráci v oblasti školství, kultury a umění. Vycházejíce z tradic kulturních styků zabezpečí svým občanům široký přístup ke kulturním hodnotám druhé Smluvní strany a budou podporovat odpovídající státní, občanské a individuální iniciativy. Budou všestranně napomáhat rozšiřování výměn mezi uměleckými soubory, umělci, odborníky, kulturními a vzdělávacími institucemi jak na státní, tak i na regionální a místní úrovni. Budou podporovat výuku jazyků druhé Smluvní strany, včetně studia na školách a vysokých školách. Budou podporovat spolupráci mezi školami všech druhů a stupňů a vědeckovýzkumnými ústavy, a to jak prostřednictvím výměny žáků, studentů, učitelů a vědeckých pracovníků, tak i prostřednictvím společných akcí a projektů. Každá Smluvní strana bude na svém území poskytovat podporu činnosti kulturních a informačních středisek druhé smluvní strany a zabezpečovat k tomu nezbytné organizační a právní podmínky. Smluvní strany v souladu se svými právními předpisy usnadní přístup k archivům, knihovnám, vědeckým ústavům a podobným zařízením.

Čl.18 Smluvní strany budou spolupůsobit při ochraně a studiu kulturního a uměleckého dědictví svých zemí, včetně ochrany historických a kulturních památek.

Čl.19 Smluvní strany budou napomáhat rozvoji spolupráce a výměn v oblasti informací a podporovat kontakty mezi organizacemi a představiteli hromadných sdělovacích prostředků.

Čl.20 Smluvní strany budou rozvíjet všestrannou spolupráci ve zdravotnictví, zejména při ochraně proti přenosným a jiným chorobám. Budou usilovat o co nejužší spolupráci v oblasti sociálního zabezpečení.

Čl.21 Každá Smluvní strana bude na svém území zajišťovat péči o vojenské hroby a vojenské pomníky druhé Smluvní strany, jejich udržování a přístup k nim. Budou rovněž spolupracovat při zjišťování a udržování pohřebišť občanů druhé Smluvní strany, výměně informací o osudu zemřelých a neznámých na svém území.

Čl.22 Smluvní strany budou spolupracovat při potlačování zločinnosti, zejména organizované zločinnosti, terorismu, nezákonného obchodu s narkotiky a psychotropními látkami, činů proti bezpečnosti leteckého provozu, braní rukojmích, pašování zboží včetně přepravování přes hranice, v rozporu s platnými předpisy, zbraní, uměleckých předmětů a rovněž předmětů majících kulturní a historickou hodnotu. Smluvní strany budou spolupracovat v otázkách vzájemné právní pomoci ve věcech občanských, rodinných a trestních, jakož i v otázkách vydávání.

Čl.23 Smluvní strany budou v souladu se závazky přijatými v Dokumentu kodaňského zasedání Konference o lidské dimenzi, Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě z 29. června 1990 a

dalších mezinárodních dokumentů podporovat účast národnostních a etnických menšin na životě společnosti a vytvářet příznivé podmínky pro rozvíjení jejich etnické, kulturní, jazykové a náboženské svébytnosti.

Čl.24 Státním občanům jedné smluvní strany nacházejícím se nebo žijícím na území druhé Smluvní strany se zaručují práva a základní svobody vyplývající ze Všeobecné deklarace lidských práv, právního řádu a mezinárodních smluv, jimiž je Smluvní strana, na jejímž území se nacházejí nebo žijí, vázána.

Čl.25 Tato smlouva není namířena proti nikomu. Nedotýká se práv a závazků vyplývajících z platných dvoustranných a mnohostranných smluv a dohod, jimiž jsou Smluvní strany vázány ve vztahu k jiným státům.

Čl.26 Tato smlouva podléhá ratifikaci a vstoupí v platnost dnem výměny ratifikačních listin.

Současně s tím bude ukončena platnost Smlouvy o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik ze dne 6. května 1970. Tato smlouva se uzavírá na dobu deseti let, poté se bude její platnost prodlužovat vždy na následující pětileté období, pokud ji jedna ze Smluvních stran nevyhoví písemně nejméně jeden rok před uplynutím příslušného období platnosti.

Čl.27 Tato smlouva bude předložena sekretariátu Organizace spojených národů k registraci podle článku 102 Charty Organizace spojených národů. Dáno v Praze dne 26. srpna 1993 ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém a ruském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za Českou republiku: **Václav Havel v. r. prezident republiky** Za Ruskou federaci: **Boris Jelcin v. r. prezident**